

Pishenin I. K.

Inspection on Training and Certification of Seafarers

ENHANCEMENT OF THE EFFICIENCY OF THE TRANSPORT SUPPLY OF AGRICULTURAL COMPLEX

Summary

In the article the method of estimation of increase of efficiency of transport supply of agroindustrial complex is considered. The main factors in the formation of transmodal transport of agro-industrial products are determined. The substantive and informative features of trans-modal transportations as a separate type of economic activity of a transport complex are outlined.

Key words: transport security, agro-industrial complex, efficiency, economic activity.

УДК 336.11

Поліщук А. С.

Національна академія управління

РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ У ФІНАНСОВОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ У КОНТЕКСТІ РИЗИКІВ ТА РЕГУЛЮВАННЯ

У статті розглядаються передумови виникнення та перспективи розвитку електронного бізнесу (Е-бізнесу), розкрито суть та його особливості у фінансовому секторі економіки. Досліджено новації, які сьогодні відбуваються у банківській системі та поза її межами, поява нової галузі економіки – так званої «фінтех», яка об'єднує компанії, що використовують новітні розробки для надання якісніших фінансових послуг. Визначено недоліки понятійного апарату та низку проблемних аспектів, пов'язаних із регулюванням електронного бізнесу у фінансовому секторі України.

Ключові слова: фінансові послуги, Е-бізнес, е-банкінг, дистанційне банківське обслуговування, електронні гроші, платіжні системи, «фінтех», державне регулювання.

Постановка проблеми. Розвиток інноваційних технологій охопив усі сфери суспільного життя, випереджаючи найсміливіші прогнози. Принципово нова система пошуку, накопичення, оброблення, зберігання, обігу, застосування та захисту інформації стала підґрунтям трансформації змісту різних видів бізнес-діяльності, їх динаміки, інтелектуалізації та інформатизації. Найбільш поглибилися в електронне середовище банківські та страхові установи. Активізується інтеграція фінансових посередників. Революційною тенденцією фінансового ринку є активний вихід на ринок високотехнологічних фінансових послуг нефінансових установ – відомих технологічних компаній (таких як Apple, Google, Facebook, Amazon), що використовують інновації та технології, щоб конкурувати з традиційними фінансовими установами. Одним із негативних аспектів цих новацій є неурегульованість взаємодії між суб'єктами в окремих сферах, таких як фінансові послуги нефінансових технологічних компаній, Е-бізнес, бізнес у банках, страхових компаніях, криптовалюти; відсутність належного нормативно-правового забезпечення; усталених ринкових стандартів. Всі ці явища потребують ґрунтовних досліджень, розроблення та/або удосконалення організаційних і методичних аспектів, формування єдиної концептуальної основи застосування механізмів Е-бізнесу у фінансовому сегменті економіки, їх регулювання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання електронної комерції широко досліджуються і презентуються у матеріалах світових міжнародних інституцій – Світової організації торгівлі (СОТ), Європейського Банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Європейської комісії. Формування електронного суспільства та розвиток послуг Е-бізнесу все більше викли-

кає інтерес вітчизняних і зарубіжних науковців. Серед науковців також широко обговорюються питання регулювання фінансових ринків та новацій у банківській діяльності, зокрема у працях В.Д. Базилевича, М.М. Єрмошенко, С.П. Задніпровської, О.П. Кулінич, І.Й. Малий, А.М. Страхарчук, О. Чуб, С.В. Федчун, Т.С. Шалиги, Де Куссерг, Ж. Ламбен, П. Роуз, Дж. Еванс, М. Хейг, С. Фрідман. Досить популярною є тематика Е-демократії, Е-комерції, обігу платіжних карток та електронних грошей, онлайн-страхування тощо. Привертають увагу науковців і питання регулювання фінансових послуг як окремого виду Е-бізнесу.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Загалом механізми регулювання діяльності суб'єктів фінансового ринку в електронному середовищі, особливо тих окремих сегментів, які вже сформували вітчизняну банківську практику, досить розвинені. Що стосується Е-бізнесу банку як інноваційного напрямку банківської діяльності, в основному дослідження зосереджені на одному з його складників – дистанційному обслуговуванні. Водночас розвиток Е-бізнесу у сфері фінансових послуг, безмежні можливості розвитку банківських установ в електронному середовищі, впровадження інновацій та ризики, які при цьому виникають, вимагають нових ґрунтовних досліджень та невідкладних заходів у сфері регулювання новацій.

Метою статті є аналіз новацій у фінансовому секторі України, що пов'язані з переходом до електронного суспільства (Е-суспільства) й електронної економіки (Е-економіки) зокрема, їх впливу на суспільні процеси на прикладі діяльності банківських установ. А також ослідження суті і розвитку Е-бізнесу у банках і тих процесів, які виходять за їх межі (фінтех), та обґрунтування необхідності розроблення заходів упередження негативних наслідків, пов'язаних із недосконалим механізмом їх регулювання.

Виклад основних результатів дослідження. Домінуючим глобальним процесом еволюції світової економіки є перехід до інформаційного суспільства (або Е-суспільства), динамічний розвиток та впровадження інформаційних технологій у всі сфери суспільного життя. Принципово нові технології пошуку, накопичення, оброблення, зберігання, обігу, застосування та захисту інформації стали підґрунтям трансформації змісту різних видів бізнес-діяльності, її динаміки, інтелектуалізації та інформатизації. «Сучасна економіка є якісно новою. Це – віртуальна економіка. У ній діють свої закони, закономірності, свої суперечності. Виникає новий інтелектуальний простір» [6, с. 9].

Найбільш поглибилися в електронне середовище банківські установи, які сьогодні шляхом інтернет-мережі та впровадження сучасних інформаційних технологій сміливо реалізують маркетингові та бізнес-стратегії. Гортаючи сторінки веб-сайтів фінансово-кредитних установ, можна помітити, як стандартний ще вчора web-banking поступово трансформується у Е-бізнес. Зростає аудиторія клієнтів, орієнтованих на технології Е-бізнесу. Революційного характеру набуває така тенденція фінансового ринку, як активний вихід на нього нефінансових установ – відомих технологічних компаній (наприклад, Apple, Google, Facebook, Amazon), що використовують інновації та технології, щоб конкурувати з традиційними фінансовими установами, що приводить до загострення конкуренції та перерозподілу клієнтської бази. Унаслідок розвитку технологій з'явилися електронні гроші, електронні платежі та електронні платіжні системи. У мережі Інтернет настільки багато платіжних систем, які пропонують скористуватися їх електронними грошима (PayPal, E-gold, Perfect Money, WebMoney, Яндекс.Деньги, Qiwi, GlobalMoney), що перед пересічним українцем постають непрості питання: якій віддати перевагу, чи законні подібні операції, що це взагалі таке – електронні гроші? Науково-технічний прогрес приніс у досить консервативну фінансову сферу революційні новації, істотність яких навіть сформувала окремий термін, що міцно закріпився у повсякденному лексиконі не лише фінансистів, – «фінансові технології» (fintech). Однією з таких технологій, що тільки починає глобально входити у фінансову сферу, є технологія «блокчейн» (blockchain). При цьому зміст фінансових послуг залишився той самий, але принципово змінюється технологія їх надання, види та структура бізнес-процесів, інфраструктура обслуговування споживачів, з'явилися безліч нових термінів та понять, ризиків, механізмів безпеки, зокрема інформаційної. І, що найголовніше, набули нових форм об'єкти та взаємодія суб'єктів фінансових ринків, яка не має належного правового забезпечення та механізмів державного регулювання. Неурегульованість відносин між учасниками Е-бізнесу або їх невідповідність ринковим стандартам посилює проблематику, оскільки розвиток Е-бізнесу водночас супроводжується і негативними явищами, такими як «соціальна інженерія», вірусні атаки та кіберзлочинність, і, як наслідок, незахищеністю громадян та суб'єктів господарювання. Одним із негативних аспектів цих новацій, як уже зазначалося, стає неурегульованість взаємодії між суб'єктами в окремих сферах, таких як ринок криптовалют, «фінтех», Е-бізнес; відсутність ринкових стандартів, методів протидії зростаючим операційно-технологічним ризикам. Водночас практика насичується новими термінами вільного трактування, запозиченими з інших галузей науки і техніки, і навіть фахівці не в змозі упорядкувати весь цей неосяжний масив. Відбувається так звана

транстермінологізація – перехід термінів з однієї терміносистеми в іншу. Тому важливо насамперед упорядкувати термінологічно-понятійний апарат.

Електронна економіка – це економічна діяльність, заснована на інформаційних технологіях, одним з аспектів якої є ведення електронного бізнесу (Е-бізнесу), електронні гроші, електронна комерція, електронний банк тощо. Основою для Е-банкінгу є технологія дистанційного банківського обслуговування, до складу якої зазвичай відносять такі види Е-банкінгу, як телефонний банкінг; комп'ютерний банкінг; Інтернет-банкінг; відеобанкінг; мобільний банкінг; цифровий (digital) телевізійний банкінг. Часто в економічній теорії ці терміни використовуються як взаємозамінні, проте це неправильно. Правовідносини, які виникають за допомогою Інтернету, набувають усе більшого поширення. Але законодавчо термінології стосовно електронних банківських послуг досі не існує. Так, базовий закон «Про банки і банківську діяльність» не містить визначень «електронний банкінг», «Інтернет-банкінг» або «банківське обслуговування за допомогою Інтернету» [1]. Лише лист Національного банку України «Про надання інформації про використання Інтернет-технологій клієнтами банків під час здійснення розрахунків» містить визначення програмного продукту «Інтернет-банкінг». Першим кроком у частині державного регулювання Е-банкінгу можна вважати прийняття Законів України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» [2], «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронну комерцію».

У таблиці 1. представлено найбільш уживані терміни, якими користуються у теорії та практиці.

Це відносно новий спосіб здійснення банківських бізнес-процесів, суть якого полягає у проведенні трансакцій за допомогою електронних мереж [10, с. 76].

Для розвитку вітчизняного ринку електронних банківських послуг показовим є досвід зарубіжних фінансових установ. Маючи доступ до свого рахунку через Інтернет, клієнт може провести будь-яку операцію: від платежу в іншу точку планети до замовлення квитків або броні готелю. У цьому плані вітчизняні банки поки що відстають і, швидше за все, будуть відставати ще досить довго, в тому числі через відсутність з боку населення попит на нестандартні послуги, та недосконале законодавство, що не дає змоги довести український банківський сервіс до європейських стандартів [5, с. 17].

Проведені дослідження дали змогу ідентифікувати і систематизувати головні цілі Е-бізнесу, на які орієнтуються банківські установи (рис. 1).

Аналіз теоретичних концепцій [6; 8; 11; 14; 15] засвідчує, що найбільш вдалим є визначення Е-бізнесу як виду економічної діяльності компанії через комп'ютерні мережі, зокрема Internet, з метою отримання прибутку. Електронна комерція є такою, що становить е-бізнес, це один зі способів його здійснення. Доречно уточнити, що поняття «Е-комерція» ширше, ніж «Інтернет-комерція», оскільки до її складу входять усі види комерційної діяльності в електронному середовищі. Дослідники Е-комерції виокремлюють дві сфери застосування фінансових послуг: фінансове забезпечення електронної комерції в Internet та електронні фінансові послуги в мережі. При цьому фінансове забезпечення електронної комерції призначене для завершення комерційної операції і передбачає наявність (створення і впровадження) спеціалізованих платіжних систем та інструментів для забезпечення оплати товарів і послуг в

Таблиця 1

Термінологічна «добірка», яка використовується у практиці електронних фінансових послуг

№ з/п	Терміни та поняття
1.	Електронна банківська діяльність (Інтернет-банкінг) – це операції, які здійснюються через комп'ютерні мережі (наприклад, в Україні відома система «Банк-клієнт») або з використанням спеціальних комп'ютерних мереж, або з використанням мережі Інтернет.
2.	Електронні банківські послуги – нова модель інтегрованої банківської діяльності, яка базується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій і мереж як унікального макроекономічного середовища та основного засобу оперативної фінансової діяльності з метою підвищення ефективності наявних або широкого динамічного розвитку нових елементів ринку фінансових послуг із метою отримання стабільного соціально-економічного ефекту.
3.	Банкінг (E-banking) , під яким мається на увазі діяльність банку з надання комплексу послуг клієнтам за допомогою сучасних телекомунікаційних технологій (Інтернету, мобільного зв'язку тощо). До цього поняття зазвичай включаються: управління рахунками (виписки, перекази з рахунку на рахунок, баланси); інвестування коштів (депозити, цінні папери, валютні операції); перекази та оплата рахунків за товари та послуги; консультаційні та інформаційні послуги; кредитні операції; ризик-менеджмент, тобто управління ризиками.
4.	Дистанційне банківське обслуговування – надання банківських послуг за запитом клієнта без безпосередньої взаємодії клієнта зі співробітником банку, головною метою якого є надання рівних можливостей оперування фінансовими інструментами в будь-яких регіонах країни та за її межами. Це забезпечує принципово новий рівень доступності банківського бізнесу за збереження чи підвищення його якості за рахунок створення мобільного інформаційного середовища та скорочення питомих витрат на одного клієнта порівняно з традиційними системами обслуговування.
5.	PCbanking («Клієнтбанк») є рішенням для роботи в режимі офлайн: робота з документами, довідниками, імпорт документів із бухгалтерських програм, підпис документів, перегляд виписок не вимагають підключення до Інтернету.
6.	Віртуальний банк – аналог Internet-банку, організований небанківською компанією (найчастіше страховою або технологічною) У жовтні 1995 року в США відкрився перший у світі віртуальний банк (Security First Network Bank).
7.	Internet-банкінг (web-banking) – один із видів дистанційного банківського обслуговування, засобами якого доступ до рахунків та операцій за рахунками забезпечується в будь-який час та з будь-якого комп'ютера через Інтернет.
8.	Домашній банкінг (home banking) , форма надання банківських послуг поза банківським офісом за безпосереднього контакту клієнта і банківського службовця, в його будинку та скрізь, де це допускається системою і зручно для нього.
9.	Мобільний банкінг (м-банкінг) – система, яка дає змогу управляти банківським рахунком за допомогою портативного пристрою (наприклад, мобільного телефону) з використанням технологій безпроводного доступу: SMS (Small Message Service – служба коротких повідомлень), SMS-банкінг або WAP (Wireless Application (Access) Protocol – протокол безпроводного доступу), WAP-банкінг.
10.	PhoneБанкінг належить до класу систем інтерактивної голосової відповіді (IVR) і забезпечує доступ клієнтів до інформації про банківські рахунки і карти зі звичайного телефону і факсу;
11.	e-mail-банкінг – система, що надає послуги інформаційного характеру (про залишок коштів на рахунку, щоденний рух коштів тощо).
12.	Відео-банкінг дає можливість віртуального спілкування клієнта банку з його службовцями за допомогою спеціальних пристроїв, в які вбудовані телемонітори. Як правило, такі пристрої встановлюються в торгових точках та інших місцях великого скупчення населення і часто сполучаються з банкоматами. Вони дають змогу одержувати дистанційні консультації і здійснювати банківські операції за допомогою працівників банку.
13.	Електронний фінансовий супермаркет – це установа або компанія, що об'єднує у собі велику кількість фінансових посередників, а саме: банків, страхових та аудиторських компаній, трастових фондів, пенсійних фондів, інвестиційних, лізингових та факторингових фірм, що пропонують свої послуги клієнтам. Це може бути і як об'єднання під єдиним брендом, так і співпраця відокремлених фірм та компаній на основі договору.
14.	Безконтактна система розрахунків для оплати товарів та послуг, що дає змогу за наявності смартфона швидко і просто розраховуватися в торговельних закладах через POS-термінали, що підтримують технологію безконтактної оплати. Ця технологія дає змогу відмовитися не тільки від готівкових грошей, але також і від банківських карток. Оплатити покупку при цьому дуже просто: в смартфоні потрібно встановити і підключити доступ для NFC-платежів у банківському мобільному додатку. Розрахунки здійснюються шляхом прикладання смартфона до POS-терміналу.
15.	Технологія безконтактної оплати комунальних платежів за допомогою QR-кодів. Використовується шляхом сканування смартфоном QR-коду на квитанції й оплати через банківський мобільний додаток. Це відкрита платформа, що потенційно дає змогу оплачувати будь-які комунальні послуги в будь-якому населеному пункті.
16.	Банки в режимі «єдиного вікна». Розвинута мережа банківських відділень і наявність передових Digital-технологій дають змогу на базі банківської мережі організувати надання соціально значущих послуг.
17.	FinTech – скорочення від financial technology, тобто «фінансова технологія». У звичайному сенсі означає галузь економіки, яка об'єднує компанії, що використовують новітні розробки для надання якісніших фінансових послуг. У вузькому значенні фінтехами називають самі компанії, які належать до цієї галузі.
18.	Блокчейн – технологія однієї із криптовалют – біткойну, тобто ланцюжок блоків транзакцій (англ. Blockchain), розподілена база даних, яка підтримує перелік записів, званих блоками, що постійно зростає.

Джерело: підготовлено автором

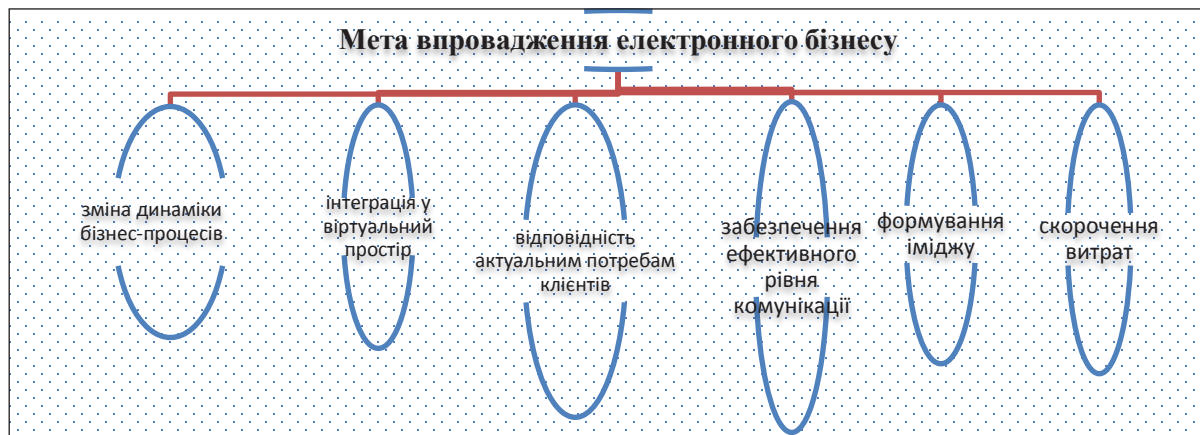

Рис. 1. Цілі електронного бізнесу

режимі online [9, с. 35]. Цікавими є дослідження аналітиків McKinsey & Company, які виокремлюють Е-банкінг, управління капіталовкладеннями, торгівлю цінними паперами, управління капіталами, страхування, персональні фінансові послуги (Mobilbanking), стратегічне управління [9, с. 74]. Значущу роль серед них відведено системам електронних банківських послуг – якісно новій бізнес-моделі інтегрованої банківської діяльності, яка реалізована на інформаційних технологіях та комунікаціях та відома у світі як E-banking.

У сучасному світі для здійснення розрахунків невеликими сумами за товари і послуги в Інтернеті або відправлення приватних переказів усе більше застосовуються електронні гроші. Вони є зручним, наперед оплаченим платіжним інструментом, який не потребує відкриття користувачем рахунку в банку. Отримувач та відправник грошей під час безготівкових розрахунків завжди можна встановити, але отримувача і відправника електронних грошей встановити майже нереально. Функція анонімності сприяє процвітанню тіньової економіки, уникненню оподаткування, а також може бути зручною у корупційних схемах (пропонування/отримання хабаря, створення фінансових пірамід), в різноманітних оборотках «брудних грошей».

Якщо повернутись до сутності Е-бізнесу у банківській діяльності, то досить вдало, на наш погляд, його сформульовано А. Стахарчуком, який визначає його як «якісно нову модель інтегрованої економічної діяльності, яка базується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій та мереж як унікального макроекономічного середовища та основного засобу виробництва для оперативної комерційної та фінансової діяльності з метою підвищення ефективності наявних або широкого, динамічного розвитку нових сегментів бізнесу та отримання стабільного соціально економічного ефекту» [14, с. 52]. Стрімко розвиваючи Е-бізнес, вітчизняні банки вже зараз переводять на Інтернет-канал більшу частину своїх клієнтів з метою збільшення доходності та оптимізації філійної мережі. Яскравим прикладом цього є функціонування платіжних терміналів, банкоматів цілодобових зон самообслуговування. Впровадження Е-бізнесу у банківських установах має очевидні переваги, такі як задоволення попиту клієнту у новому форматі фінансових послуг, «відсутність кордонів», мобільність, економія часу та матеріальних витрат, відсутність потреби фізичної присутності постачальника послуг, простота використання, самостійний з боку клієнта контроль за станом

рахунку. Також доречно тут згадати й особливості споживачів фінансових послуг, нового покоління, яке дослідники називають Поколінням Z, формування світогляду якого відбувається в кардинально нових умовах глобалізації та інформатизації світу [8, с. 94]. Особливістю сучасної молоді є постійне її перебування в інтернет-середовищі, яке одночасно є для них і джерелом інформації, і каналом комунікації, і місцем професійної діяльності, і територією фінансових послуг.

Але не все так ідеально у віртуальному світі, і розвиток Е-бізнесу має багато проблем і непорозуміннь, є високо ризикованим і слабо захищеним з боку споживачів фінансових послуг. Неурегульованість багатьох питань вимагає оперативного реагування регуляторів ринку. Суттєвою проблемою є те, що, якими би прогресивними не були інформаційні технології, багато чого у їхньому функціонуванні не залежить від людини. Так, у разі технологічних збоїв платіжної системи, хакерських атак чи інших способів несанкціонованого доступу (скімінг, фішинг, методи «соціальної інженерії») не завжди можливо відновити інформацію про стан рахунку, операції, що здійснювались, а як наслідок, і відшкодувати необхідну кількість грошей. Посилена проблема та потреба у дослідженнях і вихід за межі банківської системи фінансових послуг, які надаються ІТ-компаніями. За результатами досліджень багатьох світових консалтингових компаній, у третьому тисячолітті значення «нетрадиційних» фінансових взаємовідносин між клієнтами стрімко зростає. Електронні фінансові розрахунки із застосуванням систем (Chip-knip, QIWI, WebMoney, Visa Cash тощо) належать в Україні до електронних грошей, які на території України поки що визнаються нефінансовими грошима. Виявити тих, хто використовував електронні гроші для фінансово-господарських або інших операцій у мережі Інтернет, було неможливо, і тому сьогодні регулятор їх просто забороняє. Та, як показує зарубіжна практика, такий підхід себе не виправдовує, оскільки контроль в електронних мережах (зокрема, й Інтернет або компаній «Фінтех»), поки що неможливий.

Висновки і пропозиції. Отже, широкомасштабне впровадження е-бізнесу у фінансовому секторі в Україні, звісно, є прогресивним кроком, проте актуальними залишаються питання упорядкування термінологічного та понятійного апарату, адекватної нормативної бази, яка ґрунтується на кращій міжнародній практиці та передбачає належний захист прав споживачів, обов'язковість державного нагляду та сучасні заходи ризик-менеджменту.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» / від 05.04 2001 року № 2346-III зі змінами та доповненнями.
2. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III, № 2346-III.
3. Про заборону користування електронними грошима Webmoney, Яндекс.Деньги, QIWI, Wallet i Wallet one («Єдиний гаманець»): телеграма Правління Національного банку України від 07.11.2016 р. № 57-0002/90626.
4. Директива 2009/110/ЄС. Європейського Парламенту та Ради щодо започаткування та здійснення діяльності установами-емітентами електронних грошей та пруденційний нагляд за ними. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_a18.
5. Авраменко О.М. Інтернет-банкінг: особливості та перспективи розвитку банківській системі України / О.М. Авраменко // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. пр. Дніпропетровськ: ДНУ, 2010. С. 707–712.
6. Базилевич В.Д. Відновлення фінансової стійкості банківської системи України: антикризові заходи // Вісник Національного банку України. Матеріали круглого столу № 5. 2009.
7. Гайдай І.Ю. Зарубіжний досвід упровадження Інтернет-банкінгу та перспективи його використання в Україні. І.Ю. Гайдай, Р.Ф. Гайдай, Д.В. Меркушева. URL: http://archi-ve.nbu.gov.ua/portal/soc_gum./VDie/2011_1/files/47.pdf.
8. Заднепровська С.П. Роль студентів як суб'єктів освітнього процесу на тлі їх світоглядних змін // Студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти в економічному університеті: зб. матеріалів Всеукр. наук.-метод. конф. за міжнар. участю (Київ, 23 берез. 2016 р.) К.: КНЕУ, 2016. 434 с.
9. Кулінич О.А. Інтернет-банкінг в Україні як складова розвитку мережної інфраструктури / О.А. Кулінич // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг : зб. наук. пр. Х.: ХДУХТ, 2011. Вип. 2(14). С. 421–429.
10. Малий І.Й. Макрорегулювання фінансового сектору [Електронний ресурс] : монографія / І.Й. Малий, Т.О. Королук. К.: КНЕУ, 2015. 303, [1] с. ISBN 978-966-926-011-6.
11. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: X Міжнародний бізнес-форум (Київ, 21 березня 2017 р.) / відп. ред. Мазаракі А.А. Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 198 с.
12. Рогач І.Ф. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах [Текст] : навч. посіб. – 2-ге вид., перероб. і доп. / І.Ф. Рогач, М.А. Сендзюк, В.А. Антонюк. К.: КНЕУ, 2011. 239 с.
13. Шалига Т.С. Дистанційне банківське обслуговування роздрібних клієнтів : монографія / Т.С. Шалига. Ніжин: Аспект-Поліграф, 2013. 412 с.
14. Страхарчук А.Я. Інформаційні системи і технології в банках : навч. посібн. / А.Я. Страхарчук, В.П. Страхарчук. К.: Знання, 2010. 516 с.
15. Чуб О.О. Розвиток Інтернет-банкінгу в глобальному середовищі / О.О. Чуб. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/VUABS/2009_1/26.3.07.pdf

Полищук А. С.

Национальная академия управления

РАЗВИТИЕ ЭЛЕКТРОННОГО БИЗНЕСА В ФИНАНСОВОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ В КОНТЕКСТЕ РИСКОВ И РЕГУЛИРОВАНИЯ**Резюме**

В статье рассматриваются предпосылки возникновения и перспективы развития Э-бизнеса, раскрыта суть и его особенности в финансовом секторе экономики. Исследованы новации, которые сегодня происходят в банковской системе и за ее пределами, появление новой отрасли экономики – так называемой «финтех», которая объединяет компании, использующие новейшие разработки для предоставления качественных финансовых услуг. Выявлены проблемы понятийного аппарата и ряд проблемных аспектов, связанных с регулированием электронного бизнеса в финансовом секторе Украины.

Ключевые слова: финансовые услуги, Э-бизнес, е-банкінг, дистанционное банковское обслуживание, электронные деньги, платежные системы, «финтех», государственное регулирование.

Polischuk A. S.

National Academy of Management

DEVELOPMENT OF ELECTRONIC BUSINESS IN THE FINANCIAL SECTOR OF THE ECONOMY IN THE CONTEXT OF RISKS AND REGULATION**Summary**

The article considers the prerequisites for the emergence and development prospects of e-business, the essence and its features are revealed in the financial sector of the economy. The innovations, which are taking place today in the banking system and beyond, are explored, the emergence of a new branch of the economy – the so-called "Finteh", which unites companies using the latest developments for providing high-quality financial services. The problems of the conceptual apparatus and a number of problematic aspects related to the regulation of electronic business in the financial sector of Ukraine are determined.

Key words: financial services, e-business, e-banking, remote bank service, electronic money, payment systems, "Finteh", state regulation.